

YÖNETMELİK

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından

:

**YURTDIŞINDA GEÇEN SÜRELERİN BORÇLANDIRILMASI VE
DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİKTE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 6/11/2008 tarihli ve 27046 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yurtdışında Geçen Sürelerin Borçlandırılması ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 1** – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin, on sekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ile bu süreleri arasında veya sonunda yer alan işsizlik sürelerinden her birinde bir yıla kadar olan kısmın ve yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerin, talepleri halinde borçlandırılarak sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilmesindeki usul ve esasları düzenlemektir.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 2** – (1) Bu Yönetmelik, 1 inci maddede belirtilen süreleri borçlanmak isteyen Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenleri ve bunların başvuru tarihi itibarıyla Türk vatandaşı olan hak sahiplerini kapsar.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine “bulunanların” ibaresinden sonra gelmek üzere “kısa süreli çalışmaya tabi işler hariç olmak üzere” ibaresi ile aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“k) Kısa süreli çalışmaya tabi işler: Yurtdışında zorunlu sigortalılığa tabi olsalar dahi, Ülkemiz dış temsilciliklerince veya sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülke sigorta kurumlarınca düzenlenmiş hizmet belgesinde kayıtlı olan ve ilgili ülke mevzuatına göre elde edilen kazanç üzerinden çalışandan zorunlu sigorta prim kesintisi yapılmadığı bildirilen süreleri,”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Borçlanma başvurusu

MADDE 5 – (1) Borçlanma hakkından yararlanabilmek için yazılı olarak veya usul ve esasları Kurumca belirlenecek elektronik ortam üzerinden Kuruma başvuruda bulunmak şarttır.

(2) Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine kısmi aylık bağlanmış olanların borçlanma başvurularında da birinci fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kısmi borçlanma yapmak isteyenler, borçlanmak istedikleri gün sayısını belirtmek zorundadırlar.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Borçlanmaya esas sürelerle ait belgeler

MADDE 9 – (1) Sigortalılık sürelerinin borçlanılabilmesi için başvuru sahibince;

a) Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülkelerde çalışılmış ise;

1) İlgili ülke sigorta kurumlarınca düzenlenmiş sigortalılık sürelerini gösterir belgenin aslıyla birlikte Türkiye’de yeminli tercüme bürolarınca yapılmış tercümesinden ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,

2) İlgili ülkelerdeki Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerden alınacak hizmet belgesinden, durumuna uygun olan belgenin Kuruma ibraz edilmesi gerekir.

b) Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmemiş ülkelerde çalışılmış ise ilgili ülkelerdeki Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerden alınacak hizmet belgesinin Kuruma ibraz edilmesi gerekir.

c) Gemi adamları borçlanma yapabilmek için;

1) Çalıştıkları geminin bayrağını taşıdıkları ülkenin sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülke olması halinde çalışılan ülke sigorta kurumundan alınacak hizmet belgesinin aslıyla birlikte Türkiye’de yeminli tercüme bürolarınca yapılmış tercümesinden ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,

2) Çalıştıkları geminin bayrağını taşıdıkları ülkelerde bulunan Türk konsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikler gibi temsilciliklerden alacakları çalışma sürelerini başlangıç ve bitiş olarak gösteren hizmet belgelerinden,

3) Çalıştıkları gemi ya da geminin bağlı bulunduğu işyerlerinden alacakları sigortalılık sürelerini gösterir bonservisleri ile birlikte gemi adamı olarak çalışılan süreler ile örtüşen yurda giriş-çıkış tarihlerini gösteren pasaport sayfaları ya da emniyet müdürlüklerinden alınacak yurda giriş-çıkış tarihlerini gösteren belgelerden, durumlarına uygun olanını Kuruma ibraz edeceklerdir.

(2) Yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerin borçlanılabilmesi için başvuru sahibince fotoğraf, künye bilgileri ve yurda giriş-çıkış tarihlerinin kayıtlı olduğu pasaport sayfa fotokopileri veya emniyet müdürlüklerinden alınacak yurda giriş-çıkış tarihlerini gösterir çizelge ile birlikte;

a) İkamet edilen ülke mercilerinden alınacak ikamet belgesinin aslı ile birlikte Türkiye’de yeminli tercüme bürolarınca ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,

b) Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerce düzenlenen ikamet belgesinden, durumuna uygun olan belgenin Kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(1) Borçlanma tutarı, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinde belirtilen alt ve üst sınırları arasında kalmak kaydıyla başvuru sahibince seçilen prime esas günlük kazancın % 45’inin borçlanılmak istenilen gün sayısı ile çarpımı kadardır.

(2) Borçlanma tutarının tespitinde, adi posta veya kargo yolu ile veya Kuruma doğrudan yapılan yazılı başvurularda Yurt Dışı Süreleri Borçlanma Talep Dilekçesinin Kurumun evrak kayıtlarına intikal ettiği tarih esas alınır. Dünya Posta Birliği mevzuatı çerçevesinde yurt içinden ya da yurt dışından gönderilen taahhütlü, iadeli taahhütlü ve acele posta servisi ile yurt içinden PTT Alo Post veya PTT Kargo ile yapılan yurt dışı borçlanma taleplerinde ise dilekçenin postaya verildiği tarih, Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilir.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ilgili sosyal güvenlik kuruluşuna” ibaresi “Kuruma” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 12** – (1) Borçlanılacak sürenin belirlenmesinde ispatlayıcı belgelerde kayıtlı bulunan son tarihten geriye doğru olmak üzere borçlanılmak istenen gün sayısı esas alınır. Bu tespit bir yıl 360 gün, bir ay 30 gün olarak hesaplanır.

(2) Yurt dışı borçlanmasına ait süreler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilir.

(3) Sigortalılığın başlangıç tarihinin tespiti aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Türkiye’deki sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler borçlanılmış ise sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülür.

b) Türkiye’de sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi hizmeti bulunmayan başvuru sahiplerinin sigortalılıklarının başlangıç tarihi, borçlarını tamamen ödedikleri tarihten, sigortalı ölmüş ise ölüm tarihinden, borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülmek suretiyle tespit edilir. Birden fazla yurt dışı hizmet borçlanması yapılması durumunda sigortalılık süresi başlangıcı, en son borcun ödendiği tarihten, borçlanılan toplam gün sayısı kadar geriye götürülerek belirlenir.

(4) Sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların, sözleşme yapılan ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih, ilk işe giriş tarihi olarak dikkate alınmaz. Ancak, sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih, ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilir.

(5) Türkiye’deki sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki sürelerin borçlandırılması halinde bu süreler 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde yer alan hükümler esas alınarak Türkiye’deki sigortalılık başlangıç tarihinden, Türkiye’de sigortalılık yok ise borçlanma tutarının tamamen ödendiği tarihten, sigortalı ölmüş ise ölüm tarihinden geriye götürülen sürelerle ait ilgili aylara mal edilir.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde, dördüncü fıkrasında yer alan “Aylıklarının” ibaresi ise “Aylıkların” olarak değiştirilmiştir.

“(2) Tahsis talebinde bulunanlardan; 3201 sayılı Kanuna göre Aylık Talebinde Bulunanlara Mahsus Beyan ve Taahhüt Belgesi ile yurtdışında ikamet edenlerden çalıştığı işyerinden ayrıldığını gösterir belge alınır.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “herhangi bir ülkede” ibaresi “yurtdışında kısa süreli çalışmaya tabi işler hariç olmak üzere” olarak ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Kanundan yararlanmak suretiyle malullük, yaşlılık veya emekli aylığı almakta iken yurt içinde çalışmaya başlayanlar hakkında 5510 sayılı Kanunun sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümleri uygulanır.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Tam aylık bağlanması için gerekli şartların tespitinde kısmi aylığın başlangıç tarihi esas alınarak mülga 2829 sayılı Kanun ya da 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca tespit edilecek statüye göre ilgili sosyal güvenlik kanunlarına ait hükümler uygulanır.”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Sosyal güvenlik sözleşmelerine göre Türkiye’ye transfer edilen primlere ait gün sayıları, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilir.”

“(3) Kanunun 8 inci maddesi hükümleri saklıdır.”

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinde yer alan “Hizmet” ibareleri “Süreleri” olarak, “Internet” ibaresi “internet” olarak değiştirilmiş, 10 uncu, 11 inci ve 17 nci maddelerinde yer alan “Yeni” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin geçici 1 inci maddesinin birinci ve beşinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 17 – Aynı Yönetmeliğin geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“d) Yazılı olarak veya usul ve esasları Kurumca belirlenecek elektronik ortam üzerinden Kuruma başvuruda bulunmaları,”

MADDE 18 – Aynı Yönetmeliğin geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) 8/5/2008 tarihi ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıkların 5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine göre devredileceği tarih arasında geçerli olmak üzere, Yönetmeliğin 13 üncü ve 14 üncü maddelerinde geçen “Kurum” ibaresi, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıkları da kapsar.”

MADDE 19 – Aynı Yönetmeliğin geçici 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Kısmi aylık bağlanmış olanlar dahil olmak üzere bu fıkraı ihdas eden Yönetmelik ile yapılan değişiklikler, bu fıkranın yürürlük tarihinden önce yurt dışında geçen sürelerini borçlanma talebinde bulunanlardan tahakkuk ettirilen borçlarını yasal süresi içinde ödeyenlerin, sigortalılık sürelerinin hangi statüde değerlendirileceğinin, borçlanmanın hangi aylara mal edileceğinin ve tahakkuk ettirilecek borç tutarının tespitinde bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önceki hükümler esas alınır.”

MADDE 20 – Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 20** – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini, Hazine ve Maliye Bakanı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı müştereken yürütür.”

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 12 nci maddesi ile değiştirilen Yönetmeliğin 15 inci maddesinin beşinci fıkrası 19/6/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 1 inci ve 2 nci maddeleri ile 10 uncu maddesiyle değiştirilen Yönetmeliğin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi 11/9/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) 20 nci maddesi 9/7/2018 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 4 üncü maddesi, 8 inci maddesiyle değiştirilen Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin 1 inci fıkrası, 9 uncu maddesi, 10 uncu maddesi ile değiştirilen Yönetmeliğin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesi hariç diğer fıkraları, 13 üncü maddesi, 14 üncü maddesi ile değiştirilen Yönetmeliğin 17 nci maddenin 2 nci fıkrası, 16 ncı, 17 nci, 18 inci ve 19 uncu maddeleri 1/8/2019 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

d) 3 üncü ve 12 nci maddesi ile değiştirilen Yönetmeliğin 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi 26/6/2020 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

e) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 22 – Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı müştereken yürütür.